

Základy počítačovej typografie III. :)

Chybne

... má celkovo 14.000 zamestnancov.
... presne 1.14152 gramu.

Poznámka

Slovenská typografia oddeľuje rády tisícok medzerou. Bodka sa nepoužíva ani pre oddelenie desatinných miest (všimnite si tiež správne oddelenie rádov tisícín).

-

Správne

... má celkovo 14 000 zamestnancov.
... presne 1,141 52 gramu.

Chybne

... bude to 256.- € bez DPH

Poznámka

Dvojnask .- odpustite účtovníkom a predavačkám, vhodnejšie je k číslu rovno pripojiť skratku meny (oddelenú samozrejme medzerou). Ak si čiarku s pomlčkou nedokážete odpustiť, použite druhý vzorový príklad.

-

Správne

... bude to 256 € bez DPH
... bude to 256,- bez DPH

Chybne

... vytlač to 25-krát.

... iba 14 palcový monitor.

Poznámka

Takéto spojenia čísel s písmenami sa vysádzajú bez medzier (a tiež bez spojovníkov). Typograficky prijateľnejšie je však sporné slovné spojenie opísať slovami.

-

Správne

... vytlač to dvadsaťpäťkrát.
... vytlač to 25krát (25×).
... iba štrnásťpalcový monitor.
... iba 14palcový monitor.

Chybne

... poviem to 15timi vetami.
... je 5-ty v zbere.

Poznámka

Nie je tiež nutné napovedať čitateľovi tvarmi skloňovaných čísloviek. Väčšinou je tvar jasný z významu vety. Pre špeciálne prípady použite radšej slovné vyjadrenie.

-

Správne

... poviem to 15 vetami.
... je 5. v zbere.

Chybne

... myslím, že 21.6.1974.

Poznámka

Za bodkami v dátumoch patrí (pevná) medzera.

-

Správne

... myslím, že 21. 6. 1974.

Chybne

... telefón 02/41238457
... telefón 02/5148721

Poznámka

Telefónne čísla oddeľujte po dvojiciach medzerou. Pri číslach s nepárnym počtom čísel použite uvedený vzor.

-

Správne

... telefón 02/41 23 84 57
... telefón 02/514 87 21

Chybne

... ale iba z časti.Hlavný dôraz ...
... skutočne to urobil ?
... metrov (po zaokrúhlení).

Poznámka

Oddelovanie interpunkčných znamienok od nasledujúceho slova medzerou je našťastie už všeobecne známe. Iniciatívni jedinci oddeľujú však aj tam, kde nemusia.

-

Správne

... ale iba z časti. Hlavný dôraz ...
... skutočne to urobil?
... metrov (po zaokrúhlení).

Chybné

... odpovedala "Určite si vymýšľaš."

Poznámka

Znak, ktorý bol nesprávne použitý namiesto úvodzoviek označuje dĺžkovú mieru palce. Typografické úvodzovky sa skrývajú pod klávesovou skratkou Alt +0132 a Alt+ 0147.

•

Chybné

... v intervale 1962-1964 ...
... diaľnica Praha-Brno ...

Poznámka

Časté je zamieňanie, alebo dokonca nerozlišovanie dvoch rôznych znakov: spojovníka (-) a pomlčky (–). Spojovník sa používa pri rozdeľovaní slov a ako spojovacie znamienko v zložených výrazoch. Pomlčku (Alt+0150) používame v ostatných prípadoch.

•

Chybné

... firma Autrox s.r.o. uviedla ...
... skúša Ing.Hrozný ...

Poznámka

Písmená sa v skratkách označujúcich viacslovné spojenia oddeľujú medzerou. Skratky sa nespojujú s nasledujúcim ani predchádzajúcim slovom. Skratky majúce charakter prídومku sa vo vete z oboch strán oddeľujú čiarkami.

•

Chybné

... je to 12 V batéria.
... napätie batérie je 12V.
... asi 13 % podiel ...
... podiel s veľkosťou 13%.

Poznámka

Značky sa s číslami píšú dohromady, ak také spojenie vytvorí významovo jediné slovo.

•

Chybné

... s hmotnosťou cca 4 kg.

Poznámka

Prečo nepoužiť slovenské ekvivalenty?

•

Chybné

... potom 6x zakrič a 7x vyskoč ...
... tolerancia +/- 0,5 mm ...
... je tam 26°C ...
To je v poriadku...

Poznámka

Mnohé zo znakov používaných pri sadzbe nie je možné na klávesnici nájsť. Zadávať sa pomocou kombinácie kláves alebo pomocou Alt skratiek (číslice je nutné zadávať na numerickej klávesnici).

× (krát) Alt+0215, ° (stupeň) Alt + 0176, ± Alt + 0177, ... Alt + 0133

[2 e-testy na preverenie znalostí typografických zásad](#)

Dobré, použiteľné stránky:

• [Typografické nešvary](#),

Správne

... odpovedala „Určite si vymýšľaš.“

Správne

... v intervale 1962–1964 ...
... diaľnica Praha–Brno ... (*od do, z do*)
... propán-bután ...
... anglicko-slovenský ...

Správne

... firma Autrox, s. r. o., uviedla ...
... skúša Ing. Hrozný ...

Správne

... je to 12V batéria.
... napätie batérie je 12 V.
... asi 13% podiel ...
... podiel s veľkosťou 13 %.

Správne

... s hmotnosťou asi 4 kg.
... s hmotnosťou približne 4 kg.

Správne

... potom 6× zakrič a 7× vyskoč ...
... tolerancia ± 0,5 mm ...
... je tam 26 °C ...
To je v poriadku...

- [Základy typografie](#),
- [Základy typografie aneb Umíte psát "krát"?](#),
- [10 rád pre profesionálne vyzerajúce dokumenty](#),
- [Písma ktoré by ste už nemali používať](#),
- [Dejiny typografie](#),
- [Základní typografické zásady](#).

Zdroje

Prevzaté, upravené a spracované podľa vystrihovačky:

- [Základy počítačovej typografie](#).